

خالی بندِ دنیای غرب

[نمایشنامه]

جان میلینگتن سینگ

برگردان حمید احیاء

انتشارات نیلا

جان م. سینگ و «خالی‌بندِ دنیای غرب»

ادموند جان میلینگتن سینگ شانزدهم آوریل ۱۸۷۱ در حوالی دوبلین به دنیا آمد. او کوچک‌ترین فرزند از پنج فرزند خانواده‌ی زمین‌داری از پروتستان‌های انگلیسی‌تبار ایرلند بود، در یک‌سالگی پدرش را از دست داد، و از کودکی تا پایانِ عمر ناتندرست بود و با بیماری دست‌وپنجه نرم کرد. سینگ تحصیلات ابتدایی و متوسطه‌ی خود را نزد آموزگاران خصوصی فراگرفت و در جوانی در آکادمی سلطنتی موسیقی ایرلند به یادگیری پیانو و فلوت و ویولن و تئوری موسیقی پرداخت. در هجده‌سالگی وارد کالج ترینیتی دوبلین شد و در رشته‌ی ادبیات و زبانِ ایرلندی و عبری باستانی درس خواند، اما دلبستگی و کشش او بیشتر به موسیقی بود. پدربزرگِ مادری‌اش کشیش و رهبر کلیسا بود و مادرش بسیار خشکه‌مقدس و مذهبی. پدربزرگِ پدری‌اش اما به نظریه‌های علمی و طبیعت‌گرای نوین علاقه داشت و سینگ از نوجوانی به دیدگاه‌های این پدربزرگ گرایش بیش‌تری نشان داد. در چهارده‌سالگی با نوشته‌های داروین^۱ آشنا شده بود و علاقه‌ی بسیاری به گردش در کوه و دشت و اندیشیدن به تاریخ و زیبایی‌های طبیعت داشت. در سال ۱۸۹۳ برای تحصیل در رشته‌ی موسیقی راهی آلمان شد، اما بیش از یک سال

در آن‌جا نماند، به پاریس رفت و آن‌جا در کلاس‌های ادبیات فرانسه و زبان‌های اروپایی در دانشگاه سوربن شرکت کرد، و خواست که منتقد ادبیات فرانسه شود. از ۱۸۹۴ تا ۱۸۹۶ به گشت‌وگذار در آلمان و ایتالیا و فرانسه، و مطالعه‌ی زبان‌های ایتالیایی و فرانسوی پرداخت و با آثار هنرمندانی چون بودلر^۱ و مالارمه^۲ و دیدگاه‌های متفکرانی چون مارکس^۳ و سباستین فور^۴ آشنا شد، و در همین زمان نخستین اشعار و طرح‌های نمایشی خود را نوشت. تابستان‌ها نیز به ایرلند می‌رفت و پژوهش‌هایش پیرامون زبان ایرلندی و ایرلند کهن را پی می‌گرفت.

در دسامبر ۱۸۹۶ در پاریس با ویلیام باتلر بیتس^۵ آشنا شد و بیتس بی‌درنگ دریافت‌سینگ سرشار از استعداد ادبی‌ست اما موضوع چندانی برای کار ندارد. بیتس که در انجمن سِرّی «برادران جمهوری‌خواه ایرلند» عضویت داشت و «انجمن ایرلندی‌ها»ی پاریس را هم بنیان نهاده بود، به گرایش استقلال‌طلبانه و در تأکید بر اهمیت بازشناسی فرهنگ ملی، به سینگ پیشنهاد کرد به جزایر آران در دهانه‌ی خلیج گالوی در غرب ایرلند سفر کند. سینگ پذیرفت و از ۱۸۹۸ تا ۱۹۰۲ بخشی از تابستان‌ها را میان اهالی این خلیج — که هنوز به زبان بومی ایرلندی صحبت می‌کردند و هنجارهای اجتماعی مدرن تأثیری بر زندگی‌شان نگذاشته بود — گذراند و مشاهدات خود را با یادداشت‌ها و با دوربین عکاسی‌اش ثبت کرد. او در این دوره، هم‌زمان با نوشتن مشاهداتش (که سرانجام در سال ۱۹۰۷ با عنوان جزایر آران منتشر شد) به خلق آثار نمایشی و نوشتن نقد ادبی هم پرداخت. نخست روی چند نمایشنامه‌ی

۱- Charles Baudelaire: (۱۸۶۷-۱۸۲۱) شاعر و نویسنده‌ی مدرنیست فرانسوی.

۲- Stéphane Mallarmé: (۱۸۹۸-۱۸۴۲) شاعر سمبولیست فرانسوی.

۳- Karl Marx: (۱۸۸۳-۱۸۱۸) فیلسوف، اقتصاددان و جامعه‌شناس آلمانی.

۴- Sébastien Faure: (۱۹۴۲-۱۸۵۸) آنارشیست فرانسوی.

۵- William Butler Yeats: (۱۹۳۹-۱۸۶۵) شاعر، نویسنده و ادیب ایرلندی.

منظوم کار کرد، بعد در تابستان ۱۹۰۲ دو نمایشنامه‌ی **دریاروندگان**^۱ و در سایه‌ی **دژه**^۲ را نوشت و **خلقی عروسی دوره‌گرد**^۳ را هم آغاز کرد.

نمایشنامه‌ی در سایه‌ی **دژه** به مناسبات عقب‌مانده در روابط زن و مرد در روستاهای دورافتاده‌ی ایرلند می‌پردازد، از این رو نخستین اجرای آن در اکتبر ۱۹۰۳ با جنجال بسیار مواجه شد، و بحث‌های تنیدی درگرفت درباره‌ی این که زندگی مردم ایرلند چه‌گونه باید نشان داده شود. بدین ترتیب فعالیت هنری سینگ از همان آغاز با دشواری و مخالف‌خوانی روبه‌رو شد. اما اجرای **دریاروندگان** در ۱۹۰۴، تا حدّ زیادی باعث محبوبیت سینگ شد و واکنش‌های مثبتی برانگیخت. این اثر شاهکار یک شاعر واقعی تأثر تلقی شد و مورد ستایش بسیار قرار گرفت.

دریاروندگان بیش از هر اثر دیگر سینگ برپایه‌ی مشاهدات او از زندگی در جزایر آران بنا شده و بنیاد بسیاری از جزئیات و نیز داستان محوری این تراژدی کوتاه را می‌توان در یادداشت‌های تحقیقی او یافت. سینگ در این اثر برای نخستین بار با موفقیت از گویش خاصّ انگلیسی ایرلندی‌ها در جهت ارائه‌ی مقاصد شاعرانه و نمایشی خود بهره می‌گیرد و از دید بسیاری از منتقدان اروپایی یکی از بهترین نمایشنامه‌های کوتاه تمامی ادبیات نمایشی مدرن را خلق می‌کند.

اعتبار و احترام حاصل‌شده از نگارش **دریاروندگان** باعث شد در دسامبر ۱۹۰۴ سینگ نخست به‌عنوان مشاور ادبی و سپس در مقام اولین مدیر تأثیر تازه‌تأسیس «آبی» (که در ۱۹۰۳ توسط بیتس، لیدی گرگوری^۴، سینگ و چندین نمایشگر دیگر پایه‌گذاری، و به قلب «تأثیر ملّی» ایرلند بدل شده بود) برگزیده شود.

1- Riders to the Sea

2- In the Shadow of the Glen

3- The Tinker's Wedding

۴- Lady Gregory: (۱۸۵۲-۱۹۳۲) نمایشنامه‌نویس ایرلندی و محقق فرهنگ عامه.